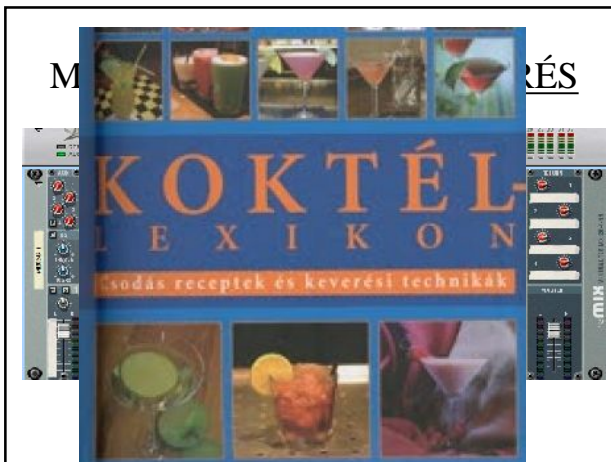

4. Eladás

2018.02.28.

Mechanikai műveletek

- **Elválasztási (egyensúlyi?):**
fizikai alap: gravitáció, diffúzió
 - rostálás, szitálás
 - centrifugálás, üleptetés (VIM)
 - szűrés (VIM), membránszűrés
- **Keverés (elválasztás ellentéte)**
- **Méretcsökkentés (aprítás, darabolás)**
- **Méretnövelés (granulálás, drázsírozás)**

Mechanikai művelet: keverés

- **Keverés (elválasztás ellentéte):**
 - por/por keverés
 - folyadék/folyadék keverése: oldás, emulgeálás
 - szilárd/folyadék keverés:
 - oldás, szuszpendálás, instantizálás(?)
 - gáz/folyadék keverése: szorpció, habosítás

Keverés: valamely tulajdonságban különböző anyagok egymásban történő eloszlata; célja: a rendszer homogenizálása

Kavarás: valamely tulajdonságban homogén anyag mozgatása; célja a rendszer

- alkotórészekre válásának akadályozása
- bármely diverzifikálódás (gradiens létrejöttének) akadályozása
- valamennyi alkotó minden helyre juttatása

KEVERÉS

- **Cél:** az anyag valamely kis V térf-ban (V_0) a tulajdonságok (pl. koncentráció) ua. legyenek és legyenek egyenlők az anyag egészének átlagával
- **Diffúziós kever(ed)és:**
 - f-f, g-g, (g-f)
- **Mechanikai keverés:**
 - szilárd/szilárd,
 - szilárd/folyadék, folyadék/szilárd, foly/foly.
 - folyadék/gáz, gáz/folyadék

SZILÁRD/SZILÁRD KEVERÉS JELLEMZ I:

- Dinamikus egyensúlyi folyamat: keveredés – szétválás
- Id függ folyamat (S:szórás): ha t , akkor S S_{min} O (tökéletes)

$$S_{red} = S/S_0 \quad M = 1 - S/S_0$$
 keveredés mértéke
- $$dM/dt = k(1-M)$$

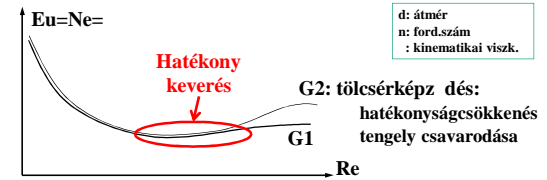
$$k' = f(\text{anyagi tul., gépkialakítás})$$

FOLYADÉK-KEVERÉS JELLEMZ I:

- Energiaigény a folyadékáram mozgási energiájával:

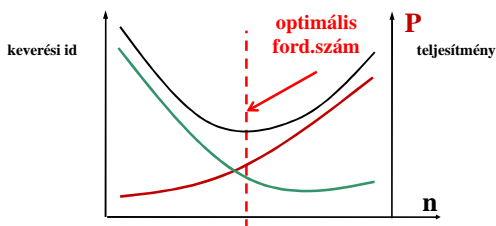
$$P = d^5 \cdot n^3 \quad P/d^5 \cdot n^3 = Eu = Ne = f(Re)$$

$$P = \dots d^5 \cdot n^3 \quad Re = d^2 \cdot n / \nu$$

Az ellenállás-tényező gép(geometria)függő, optimuma (minimum) van. Re szám d², n értékével, fordítottan a kinematikai viszkozitással!

FOLYADÉKOK KEVERÉSE, JELLEMZ :

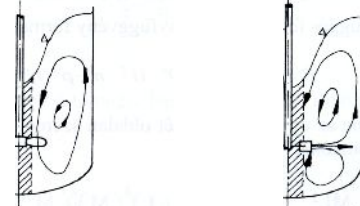

- Fordulatszám optimum: energia-minimum = P .

Tölcsérsképzés és

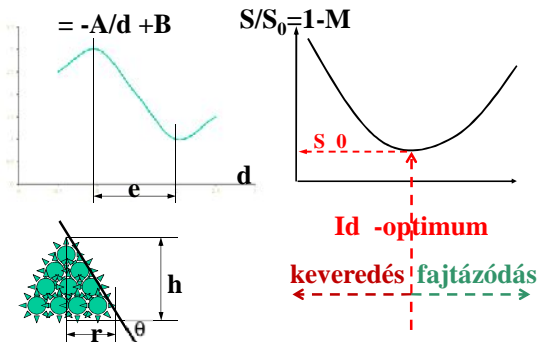
propeller

lapátos tárcsás

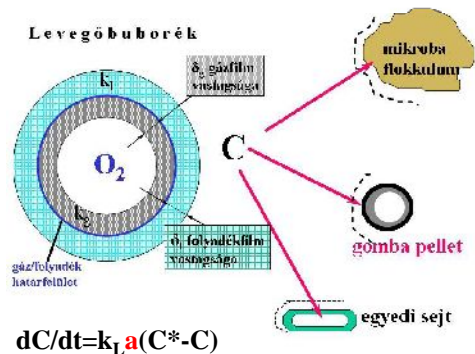

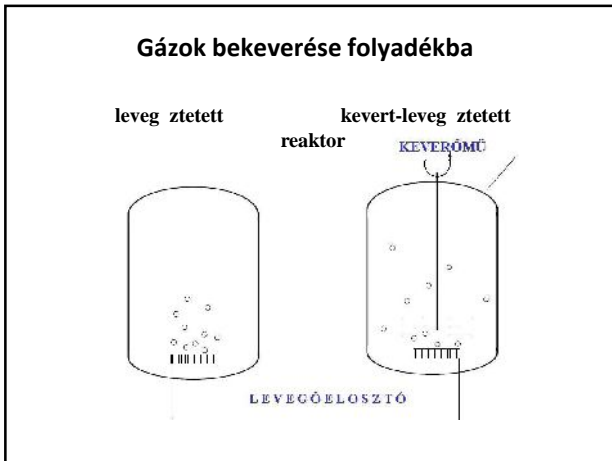
- Tölcsérméret határérték: $h/d = 0,33$
h: tölcsermagasság
d: tartályátmér

Szilárd komponensek egyenletes keverésekor sűrűlési eltérések miatt: szétosztályozódás

Gázok bekeverése folyadékba

Gázok bekeverése folyadékba

$$dC/dt = k_L \cdot a \cdot (C^* - C)$$

k_L : folyadékoldali anyagátadási tényező (cm/sec)

a : **térfogategységre es felület!!!** (cm²/cm³)

C^* : telítési koncentráció (μg/cm³)

C : pillanatnyi koncentráció (μg/cm³)

$$C = C^* (1 - e^{-k_L \cdot a \cdot t})$$

Gázok bekeverése folyadékba

$$C = C^* (1 - e^{-k_L \cdot a \cdot t}) \implies a = H_0 \cdot 6 / d_b$$

H_0 : holdup (gázvisszatartás): gáztérfogat/össztérfogat

H_0 értelmezés: **BIM:4.3. video**

Egyszer sítések: gömb alak azonos méret állandó méret

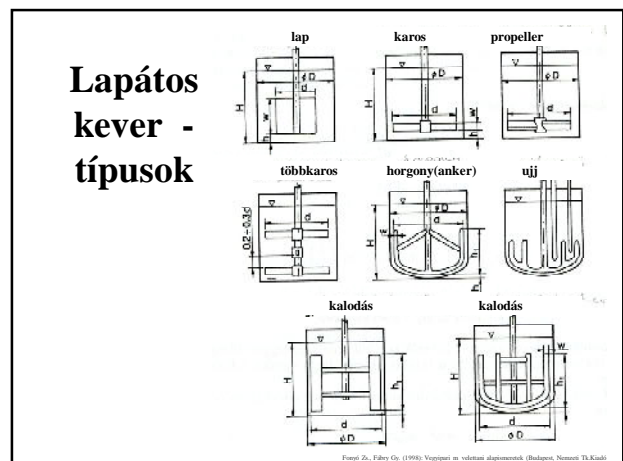
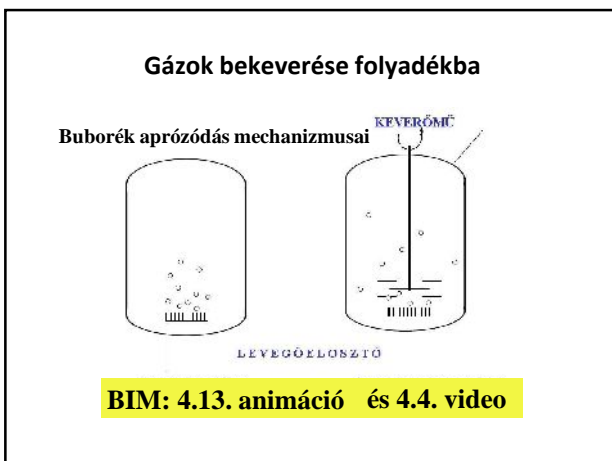
Gázok bekeverése folyadékba

$$C = C^* (1 - e^{-k_L \cdot a \cdot t}) \implies a = H_0 \cdot 6 / d_b$$

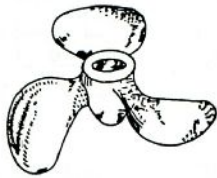
H_0 : holdup (gázvisszatartás): gáztérfogat/össztérfogat

Cél: H_0 / d_b növelése diszpergálással:

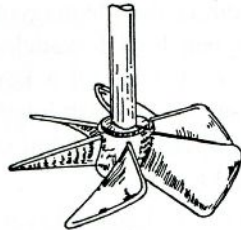
- Buborékképzés, darabolás, Felületmegújítás, Oldatban tartás.
- Buborékeltávolítás, Oldat mozgatása

Propeller kever típusok

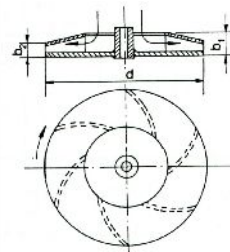
háromszárnyú

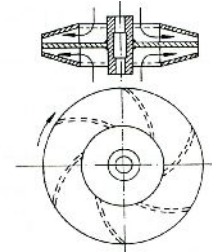
hatszárnyú

Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Zárt turbó kever típusok

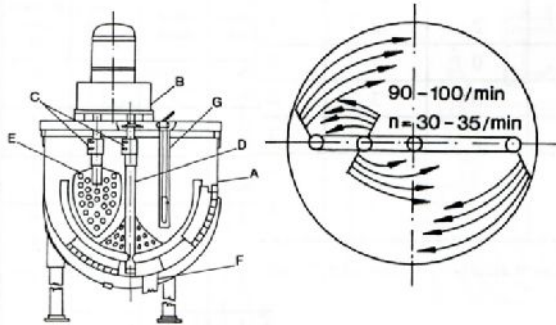
egyszeres beömlés

kettős beömlés

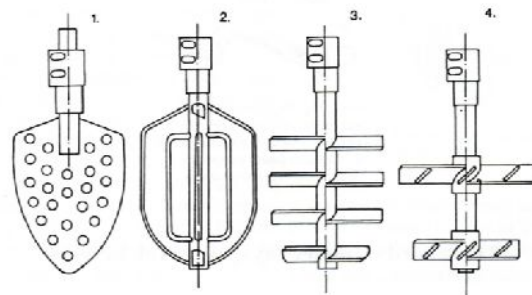
Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Kétkeveres üst

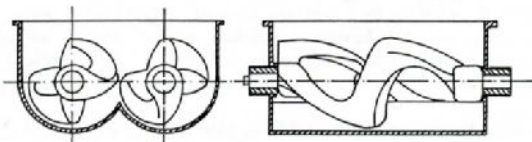
Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Kever változatok

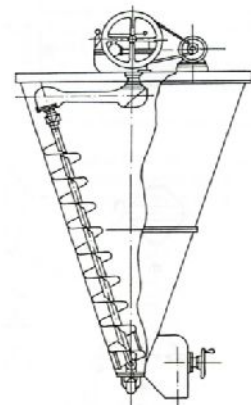
Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Kétkarú dagasztó

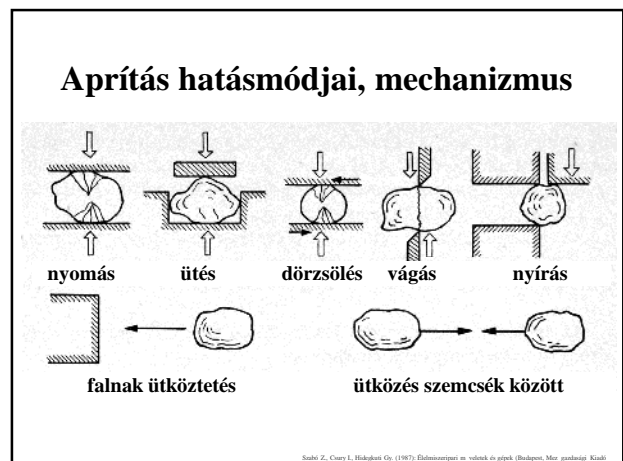
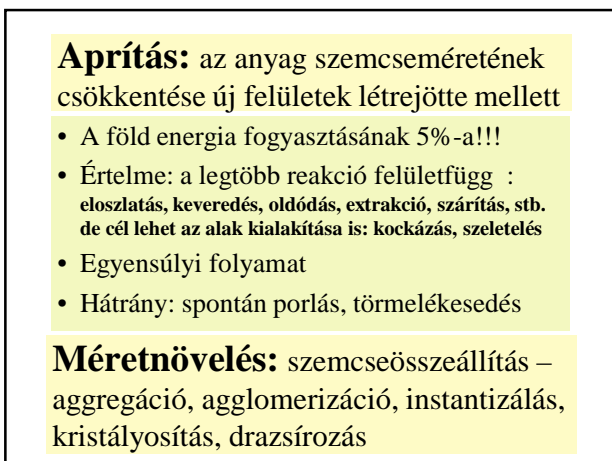
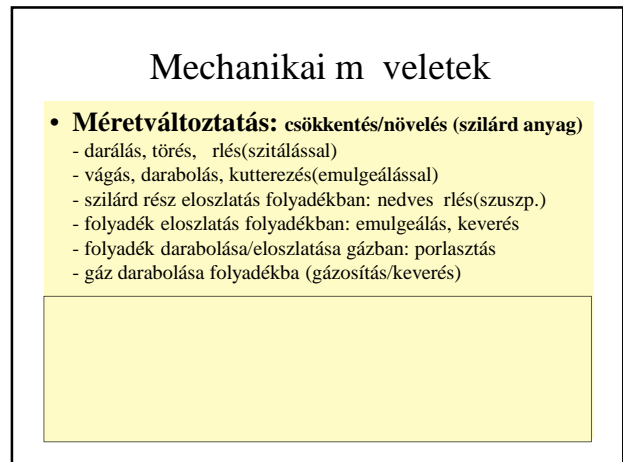
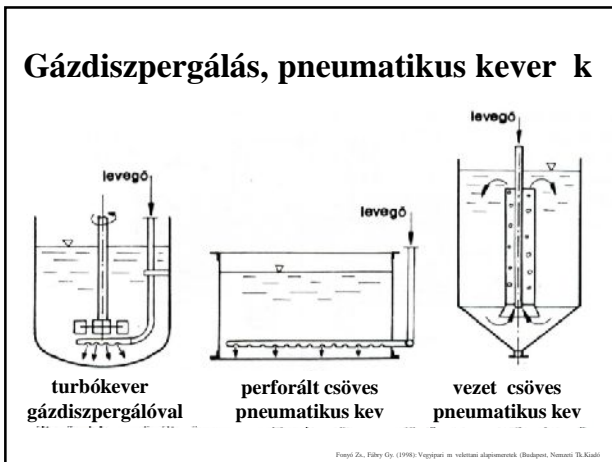
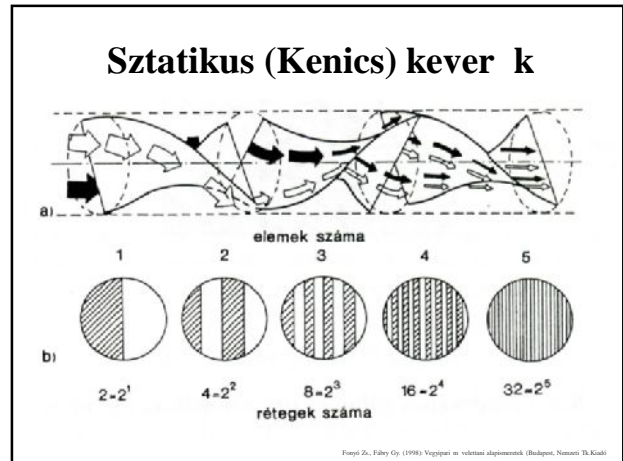
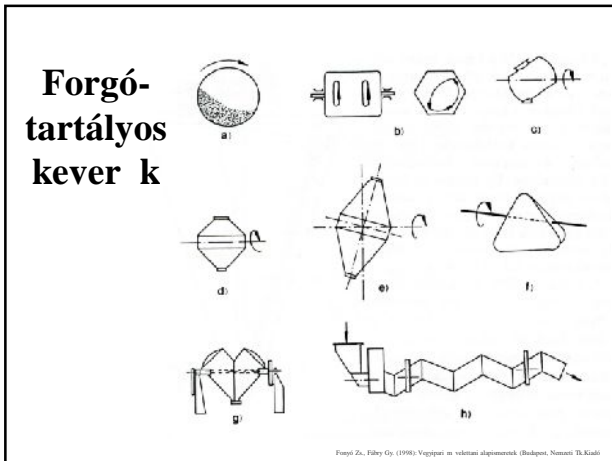

Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

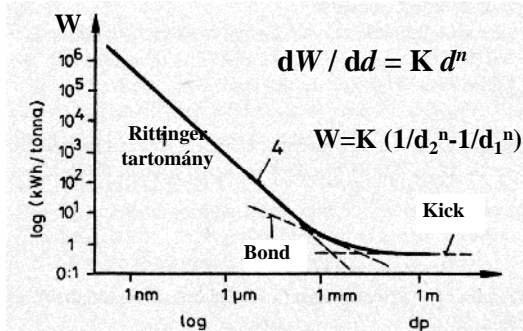
Többmozgású ferdecsigás kever

Forrás: Zs. Fehér Gy. (1998): Vegyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Aprítás fajlagos energiaigénye

Stohl Z., Csery L., Hédghlasi Gy. (1987): Élelmiszeripari és vetéskészítési gépek (Budapest, Műszaki Könyvkiadó)

Aprítás (darálás, ...) energiaigénye

- Rittinger: $E \approx \Delta F$ (felülettöbblet)
- Kick: $E \approx V$ (aprítandó test térfogat)
- Bond: $E \approx L$ (repedések hossza)

Azonos, „n” fokú továbbaprítás munkaigénye:

- Rittinger szerint: n -szeres,
- Kick szerint: 1-szeres ugyanannyi
- Bond szerint: \sqrt{n} -szeres

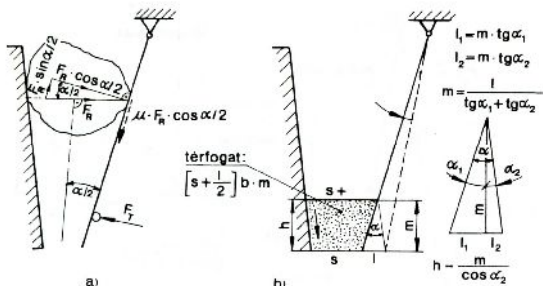
Aprítás kinetikája

- $dR/dt = -c \cdot R$,
ahol R : aprítandó anyagmennyiség
- Diff.egy.elvi megoldása:
 $\ln(R/R_0) = -c \cdot t$
gyakorlatban: $\ln(R/R_0) = -c \cdot t^n$

Aprítás fajtái, gépei

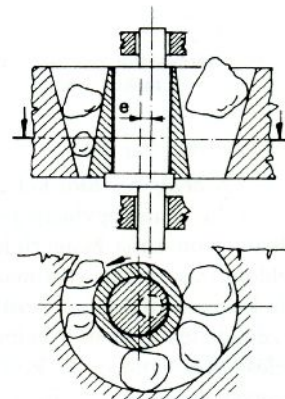
- Szilárd/rideg anyagok (keksz, extrudátum)
- Szilárd/rugalmas anyagok (gabonaszem)
- Szilárd/plasztikus (krémek)
- Szilárd/nedves anyagok (hús, zöldség, ...)
- Folyadék aprítás folyadékba (emulgeálás)
- Folyadék aprítás (porlasztás)
- Gázok aprítása (buborekképzés): BIM

Pofástör m ködése

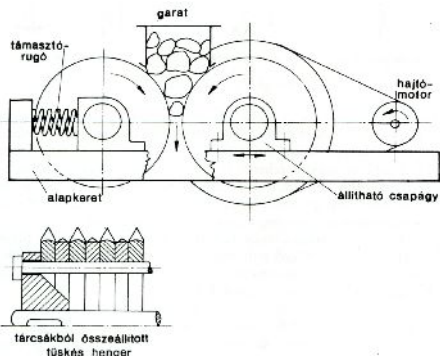
Füredi Zs., Fábry Gy. (1998): Vegyipari és véletleni alapműveletek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Körtör m ködése

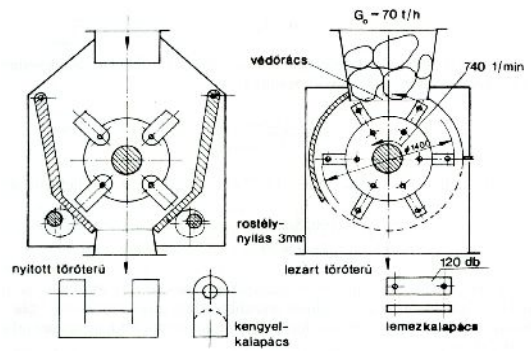
Füredi Zs., Fábry Gy. (1998): Vegyipari és véletleni alapműveletek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Hengerestör m ködése

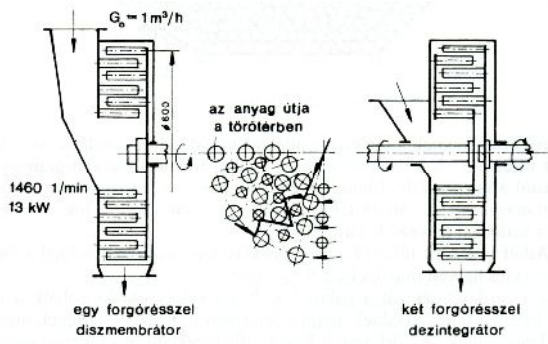
Fonyó Zs., Fábry Gy. (1998): Vagyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Kalapácsostör m ködése

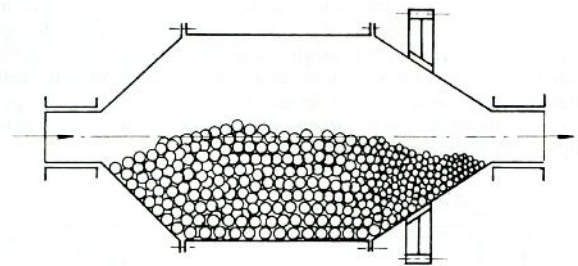
Fonyó Zs., Fábry Gy. (1998): Vagyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Ver csapos aprító

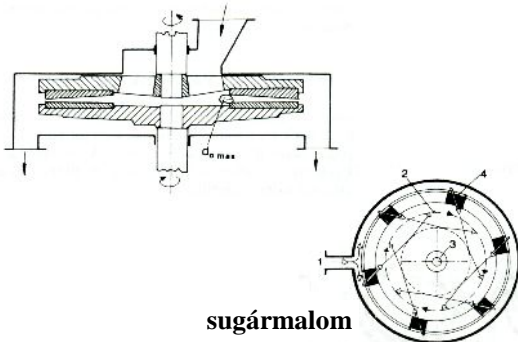
Fonyó Zs., Fábry Gy. (1998): Vagyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Golyósmalom m ködése

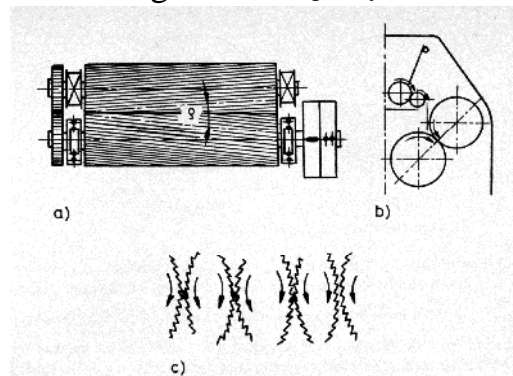
Fonyó Zs., Fábry Gy. (1998): Vagyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Sugármalom m ködése

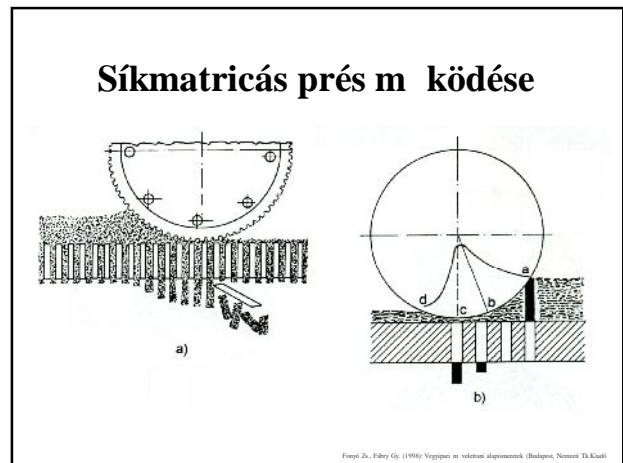
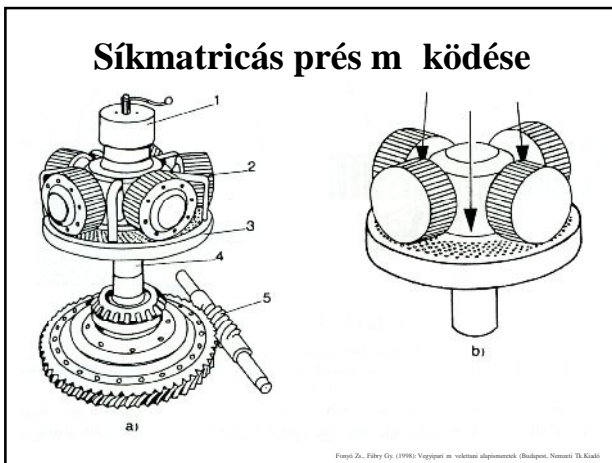
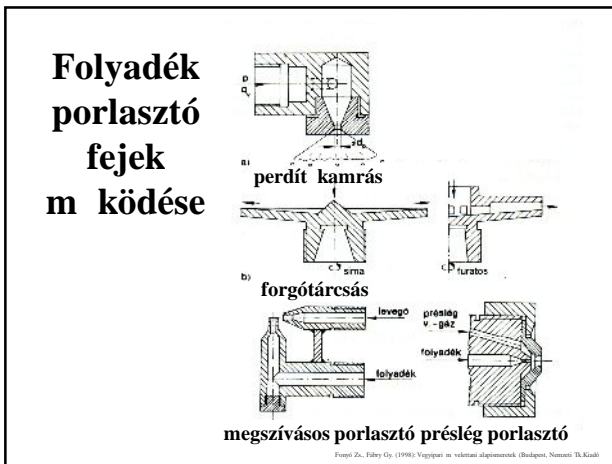
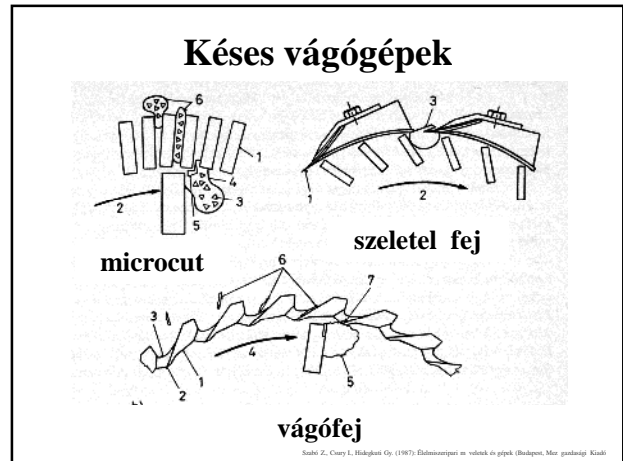
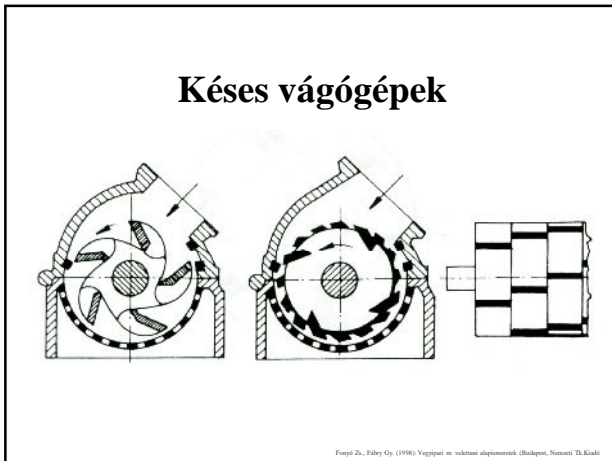

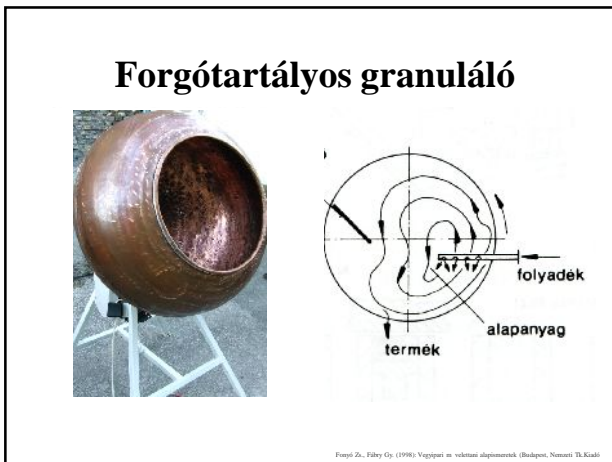
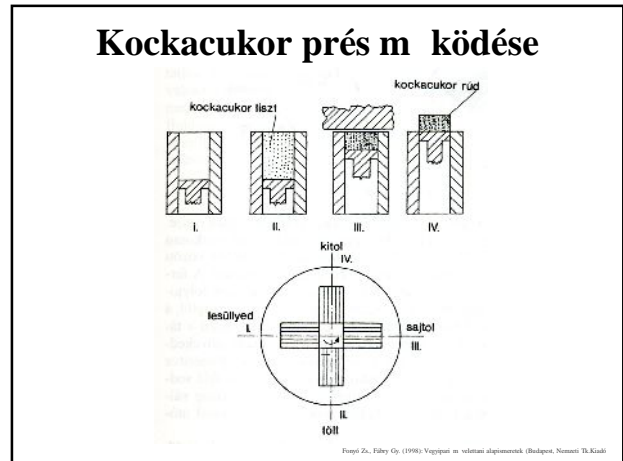
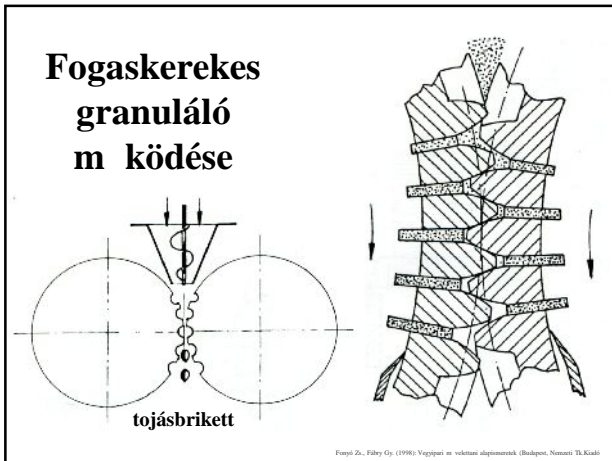
Fonyó Zs., Fábry Gy. (1998): Vagyipari és védelmi alapismeretek (Budapest, Nemzeti TK Kiadó)

Hengerszék: vágás-nyíróer k

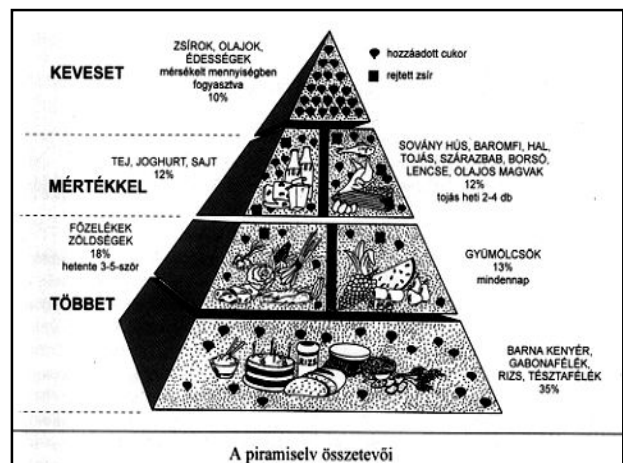
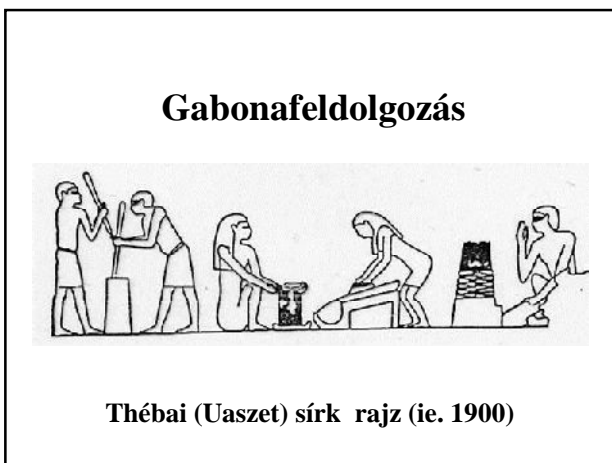
Szabó Z., Csury I., Haskócski Gy. (1987): Élelmiszeripari és védelmi alapismeretek (Budapest, Mezőgazdasági Kiadó)

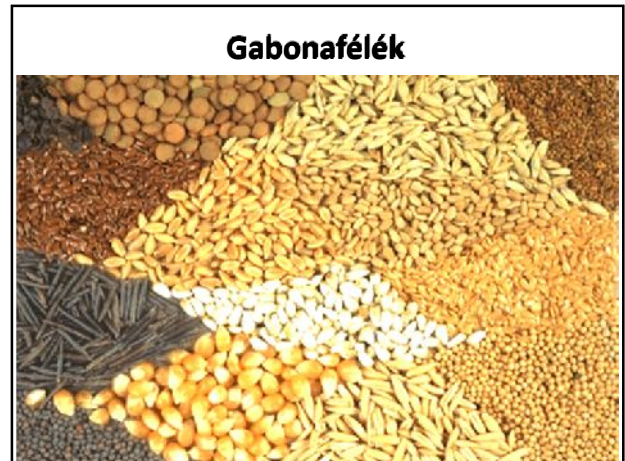

Malomipari technológia

2017

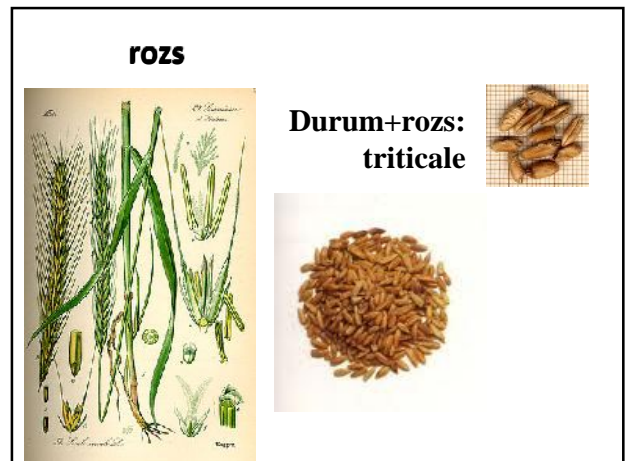

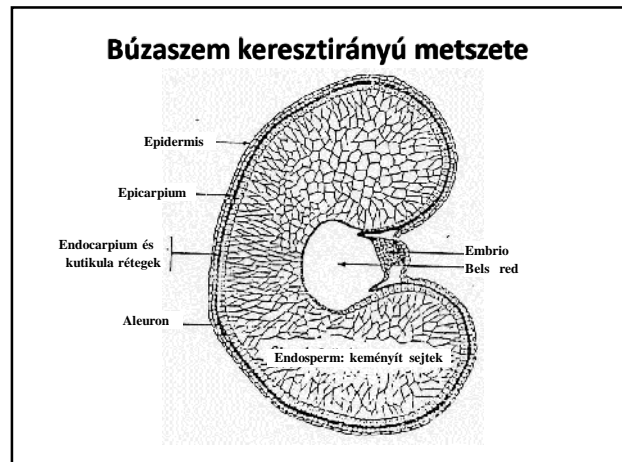
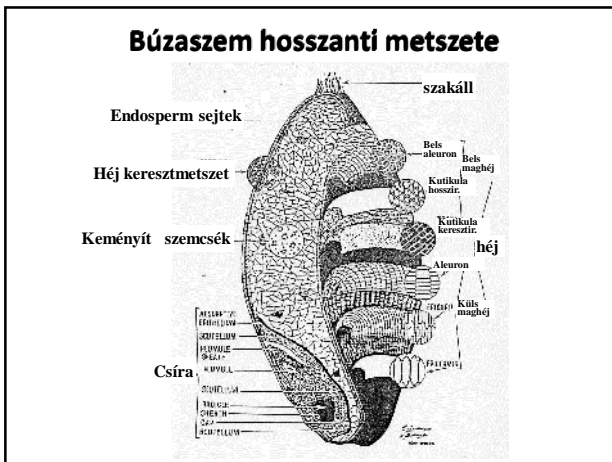
Gabonafélék

Gabona
Nemcsak biológiai rendszertani fogalom

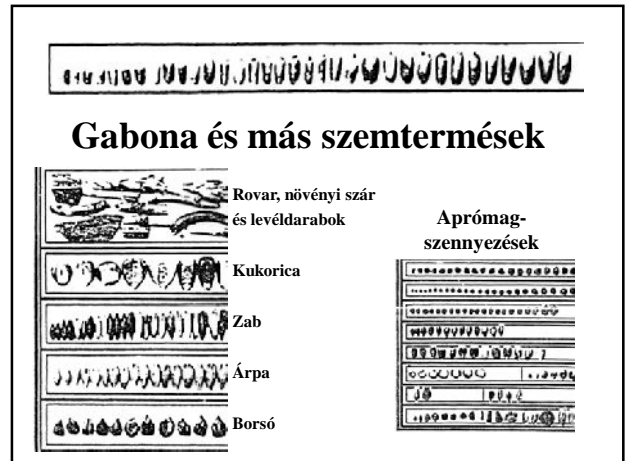
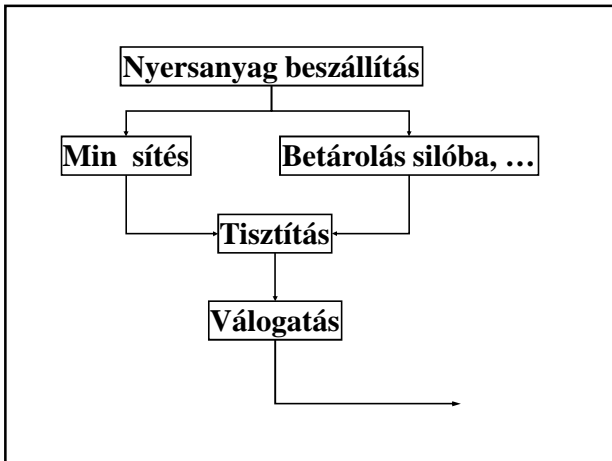
- F félék: búza (aestivum, durum, tönköly, ...) rozs, zab, rizs, árpa, burizs, köles, triticale (durum+rozs), kukorica
- Álgabona: amaránt (disznóparéj), hajdina (rebarbara), quinoa (céklaféle), vadrizs (vizinövény)
- Származék: bulgur (párolt-szártított búzatöret)

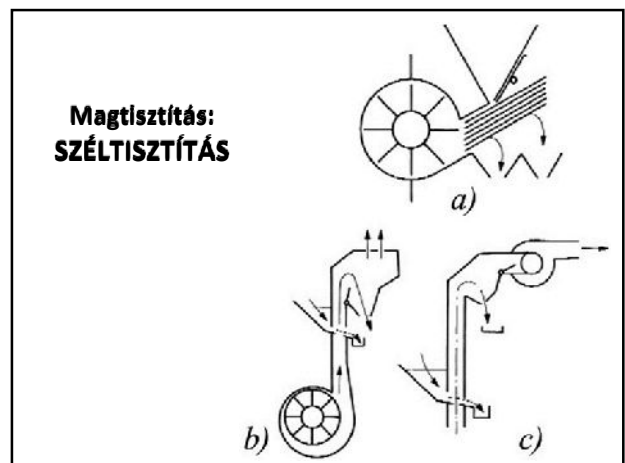
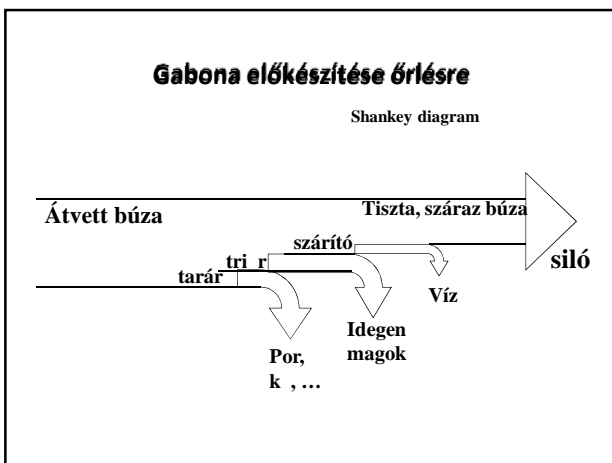
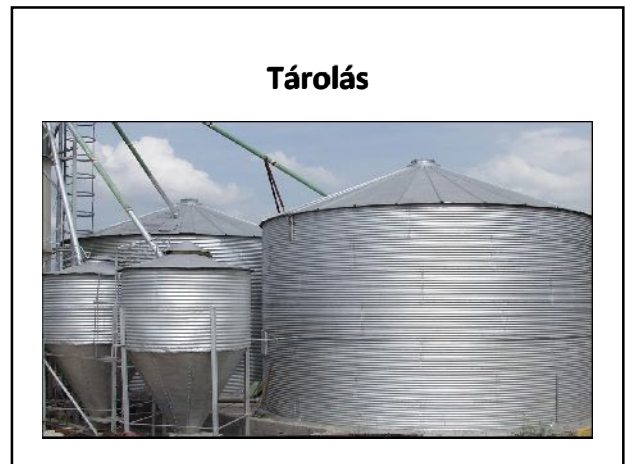

- ### Gabona feldolgozása
- Malomipar
 - Sütőipar
 - Tésztaipar
 - Édesipar
 - Speciális termékek gyártása: extrudálás

- ### Átvétel
- Alapanyag beszállítás: közúton, gépjárműn és vasúton, ömlesztett állapotban
 - A mennyiségi átvétel 20 tonnás közúti hídmérlegen
 - Átlagmintából érzékszervi, objektív vizsgálat (MEO)
 - Dokumentálás és naprakész vezetés
 - résre csak egészséges, emberi fogyasztásra alkalmas, megfelel min sítés bűzát szabad felhasználni, melyb l a szabványban el írt lisztmin sítés biztosítható.

**Mag tisztítása:
TARÁROZÁS**

Por, k és más
szennyezések
eltávolítása

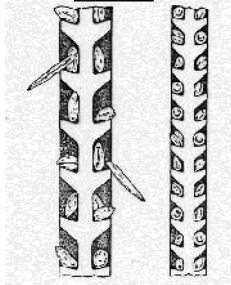
Magválogatás:

- méret
- gördülékenység
- s r ség
- áramlási (aerodinamikai) tulajdonság
- felületi min ség (érdesség, tapadóképesség)
- rugalmasság

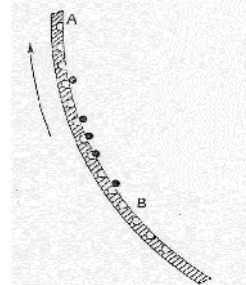

Magválogatás: TRIÓRÓZÉS

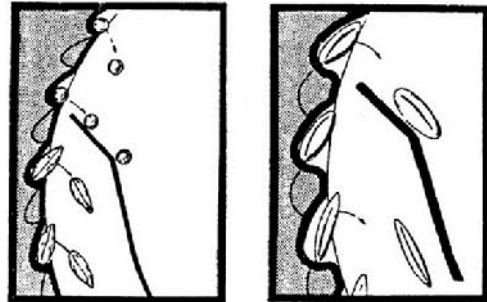
Búza és aprómag válogató
tárcsa

Válogató **henger** palástja

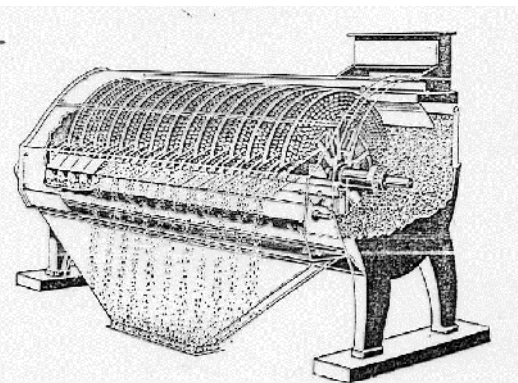
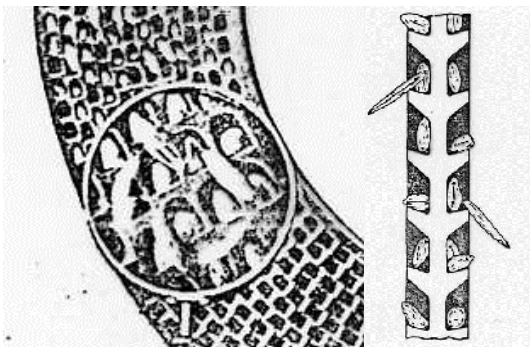

Hengeres triór működési elve

lassú járású, gyors forgású és nagyteljesítmény ultra-

Tárcsás (lemez) szeparátor

Lemezes(tárcsás) triór működése

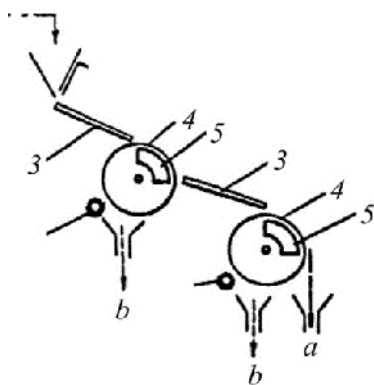
Hengeres triőr: régen (és ma is)

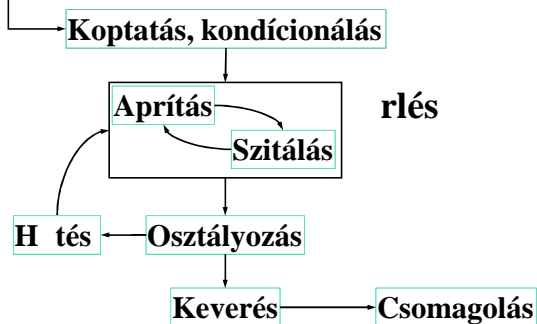
Hengeres triőr

Mágneses magleválasztó

Lisztgyártás lépései

Lisztgyártás termékei

- **Liszt:** 70 – 250(300) μm tartomány emészthetetlen héjrészekben szegény
jelölésrendszer: *BL, BFF, TL, RL; 55, 80, ...*
- **Korpa:** melléktermék
durva héjdarabok: rost
- **Takarmányliszt**
- **Derce:** **dara**, szemolina, töret

Őrlés: parasztőrlés

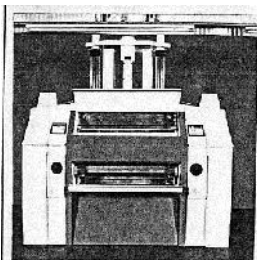

Alulfutó k járat
(függ leges tengely)

Sima rlés

Hengerszék

Magyar magasórlés

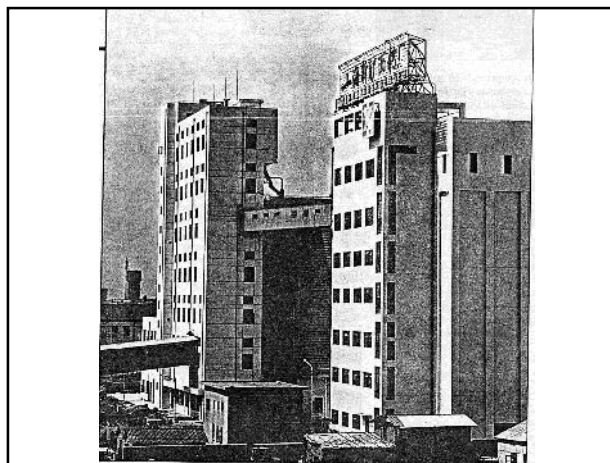
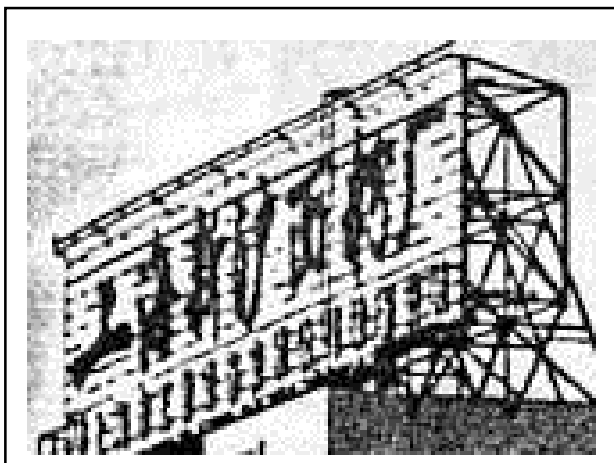
- 1810 körül
- 12 k járat
- Sok manuális lépés
- Molnár szerepe jelent s:
f -, al-, lisztosztályozó-, daraosztályozó-,
felönt -, stb. –molnárak!

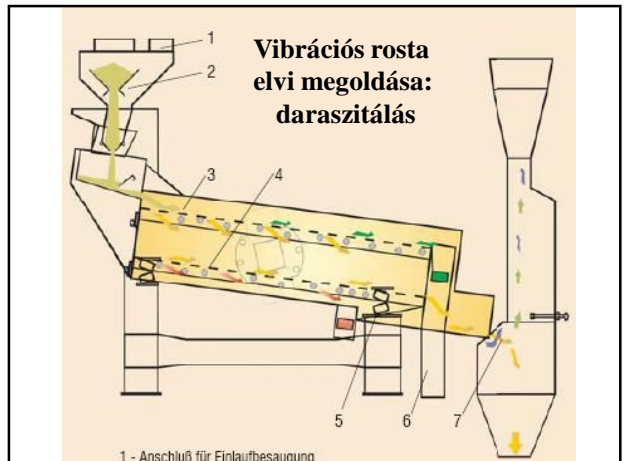
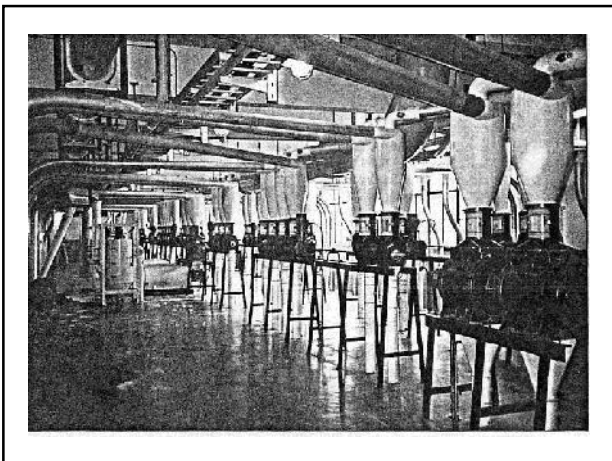
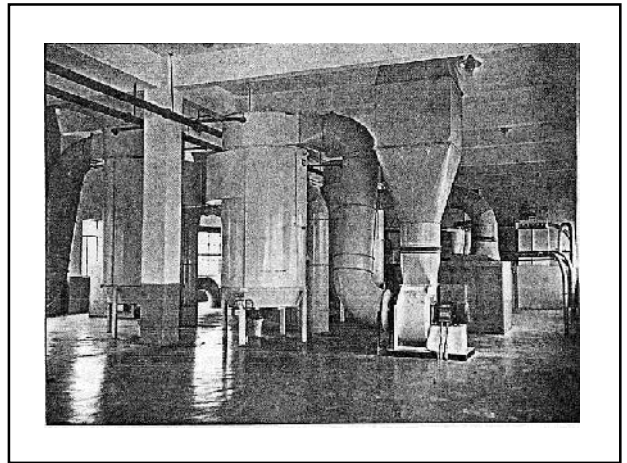
Személyi feltételek (90,0 tonna/24 óra)

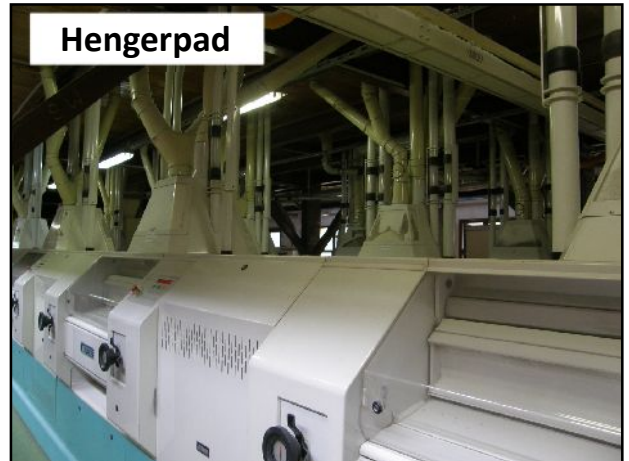
• - m szakvezet almolnár	3f
• - henger r	3f
• - koptatós	3f
• - szita r	3f
• - váltó	3f
• - lezsákoló	9f
• - MEO-s	1f
• - targoncavezet	2f
• - silós	2f
Összesen:	29f

Automatizált magas rlés

1. Aprítás
2. Szétválogatás méret szerint (csoportok)
3. Min ség szerinti válogatás (alcsoportok)
4. Alcsoportok aprítása elkülönítve
5. Nagyság szerinti ismételt osztályozás
6. Min ségi alcsoportokra bontás
7. Alcsoportok kívánt szemcseméretre aprítása
8. A hasonló min ség késztermék összekeverése

Hengerpad

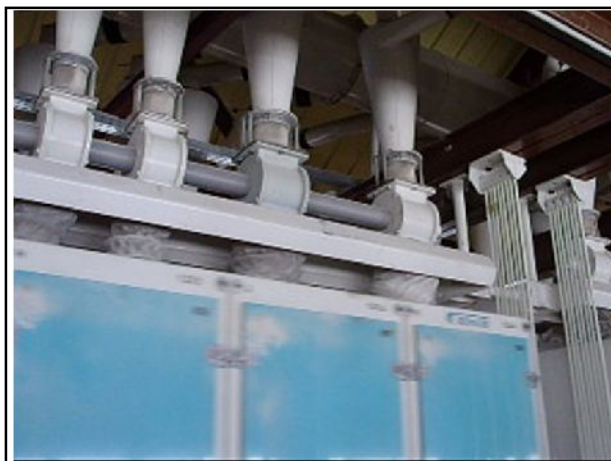
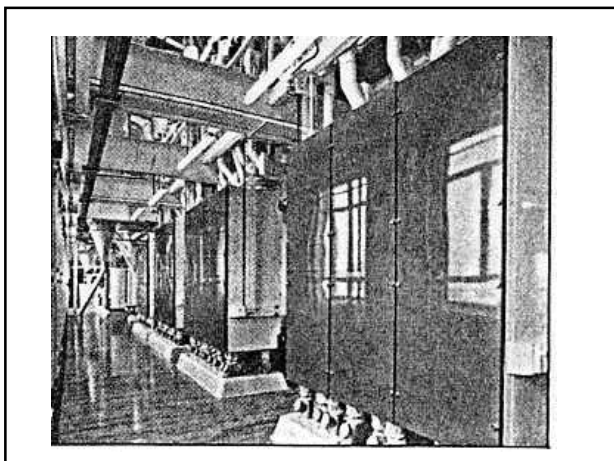
Örlés

Síkszita rendszerek

Kölönc

Zsákolás: kiszerezés

Közbenső és végtermékek

- Töret – 1200 μm felett
- Dara – 300-1200 μm között
- Derce – 120-300 μm között

- Liszt – 70-300 μm között
NOMENKLATÚRA: BL55, ...
- Korpa - pillangó, goromba, finom

Tárolás, minősítés

- nedvességtart.	14,5%
- hektolitersúly	78 kg
- hamutartalom	1,9%
- keverékesség	2,0%
- idegen anyag	1,5%
- kóros keverék	0,5%
- búza törmelék	0,5%